

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ 2015

A1.

Επιρροές δημοτικής ποίησης:

1. Το ποίημα αποτελείται από ιαμβικούς δεκαπεντασύλλαβους στίχους με ζευγαρωτή ομοιοκαταληξία. Κάθε στίχος είναι «απηρτισμένος», δηλαδή έχει ολοκληρωμένο νόημα, που τελειώνει στο τέλος του στίχου. Δεν υπάρχει διασκελισμός. Το δεύτερο ημιστίχιο συμπληρώνει ή επαναλαμβάνει το πρώτο. Σε πολλά σημεία χρησιμοποιείται η συνίζηση και η έκθλιψη για την αποφυγή της χασμωδίας.
2. Σχήμα αδιανόητο καθ' υπερβολή στ. 7 [21]
3. Σύνθεση ανά τρία (4[21], στ: 14-16)
4. Έκφραση και λεξιλόγιο- δημοτική γλώσσα.
5. Φεγγαροντυμένη (νεράιδες δημοτικών τραγουδιών)
6. Προσωποποιήσεις (4[21], στ:1)
7. Λιτός και απλός λόγος με κυριαρχία ρήματος

B1.

Αρχική πηγή λιγοστού φωτός το λαγαρό φεγγάρι. Φεγγάρι λέξη - κλειδί. Η Φεγγαροντυμένη αναδύεται από το σημείο που ενώνεται ο ουρανός με τη θάλασσα. Στο σημείο που γίνεται η αντανάκλαση του φεγγαριού στη θάλασσα.

Αρχική επίδραση της Φεγγαροντυμένης στο φως 3[20], στ: 13(σχήμα συναισθησίας: συμφυρμός δύο διαφορετικών αισθήσεων αλλά και οξύμωρο καθώς το φως χαρακτηρίζεται δροσάτο. Το φως είναι πηγή θερμότητας.) Με αυτό τον τρόπο προετοιμάζεται η εμφάνιση του Θεϊκού πλάσματος

Κοινός τόπος στη ποίηση του Σολωμού είναι να υπάρχουν δύο πηγές φωτός, μία που φωτίζει και μία που φωτίζεται(Φεγγαροντυμένη που φωτίζει – αστέρια που φωτίζονται- επίδραση της στα αστέρια)

Στ: 1-8 ανιούσα κλιμάκωση φωτοχυσίας με συνδρομή του πολυσύνδετου (αναγαλλιάσαν, αχτινοβόλησαν, πλημμύρισαν), έχει ως στόχο να υπογραμμίσει το μέγεθος της επίδρασης της Φεγγαροντυμένης στη φύση. Κάνει δυνατό το αδιανόητο, δηλαδή το πλημμύρισμα του φωτός μέσα στη νύχτα (αδιανόητο καθ'

υπερβολή). Το τοπίο γίνεται μεταφυσικό για να δεχθεί την εξωλογική κόρη-Συμμετοχή όλης της φύσης στην εμφάνιση της Φεγγαροντυμένης.

B2.

α) ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ

1. Ο χρόνος του ναυαγίου (στ: 1-3)
2. Η προϊστορία του ήρωα στην Κρήτη (στ: 16-20)
3. Η ζωή του Κρητικού μετά το ναυάγιο και το θάνατο της κόρης (στ: 7-10)

β)στ.9-11:χρησιμοποιείται μία παρομοίωση για να τονίσει την **έλξη** που δημιουργείται ανάμεσα στον Κρητικό και τη Φεγγαροντυμένη («καταπώς στέκει το Βοριά η πετροκαλαμίθρα») Η κλίση του κεφαλιού της προς τον Κρητικό παρομοιάζεται με την ελκτική δύναμη της *μαγνητικής βελόνας της πυξίδας* (πετροκαλαμίθρα) που δείχνει προς το Βορρά (φαινόμενο του μαγνητισμού)

Μια άλλη ερμηνεία για τη λέξη πετροκαλαμίθρα είναι *αλεξικέραυνο*. Η Φεγγαροντυμένη είναι το αλεξικέραυνο που θα εξουδετερώσει τη δύναμη του κεραυνού που πέφτει πολύ κοντά στην αγαπημένη του.

Γ1 α)Ο Κρητικός ένιωθε ότι την είχε δει ή την είχε γνωρίσει στο παρελθόν ή τη θυμόταν από κάπου. Γι' αυτό αρχίζει να κάνει κάποιες υποθέσεις.

Κάνει τρεις υποθέσεις ακολουθώντας τη συνήθη τακτική της σύνθεσης ανά τρία που επιτείνεται και με τη χρήση της λέξης *καν(ε)* στην αρχή κάθε μνήμης που ανακαλεί.

-η *πρώτη σκέψη* είναι ότι μπορεί να είχε ξαναδεί την κόρη ζωγραφισμένη σε κάποια αγιογραφία εκκλησίας.

-η *δεύτερη σκέψη* είναι ότι μπορεί να ήταν κάποιο δημιούργημα της φαντασίας του με ερωτική διάθεση.

-η *τρίτη σκέψη* είναι ότι μπορεί να επρόκειτο για κάποιο όνειρο που είδε όταν ήταν μικρός ή ακόμη για τη μορφή της μητέρας του, όπως είχε εντυπωθεί στο υποσυνείδητό του. Εδώ είναι φανερό η επίδραση του Πλάτωνα και της θεωρίας των Ιδεών στο Σολωμό, σύμφωνα με την οποία οι ψυχές περνούν ένα προσωματικό - στάδιο στο οποίο γνωρίζουν τις ιδέες , τις οποίες ξεχνούν όταν μπουν στο ανθρώπινο σώμα, αλλά διάφορα έντονα ερεθίσματα μπορούν να τις ανακαλέσουν. Η οπτασία αποτελεί μια παλιά ανάμνηση, που τώρα εμφανίζεται δυναμικά μπροστά του.

β) στ.5-14:Ο ξεπεσμός του Κρητικού και οι εφιάλτες του

Μέσω του χεριού το οποίο είχε σηκωμένο, όταν η Φεγγαροντυμένη εξαφανίστηκε γίνεται μετάβαση στο αφηγηματικό παρόν, στο χρόνο της αφήγησης. Σε αυτό το σημείο έχουμε *αναδρομή στο παρελθόν*, στην περίοδο της κρητικής επανάστασης

για να τονιστεί η δύναμη με την οποία κάποτε πολεμούσε ενώ στη συνέχεια έχουμε προβολή στο μέλλον του Κρητικού, ο οποίος βλέπει τον εαυτό του ως ζητιάνο και η νέα αυτή στάση ζωής. Το νέο ήθος του είναι αποτέλεσμα συνειδητής επιλογής και οφείλεται στην ψυχική μεταμόρφωση του ήρωα (μοτίβο της δοκιμασίας). Δε θέλει πλέον να ανταγωνίζεται τους άλλους, όπως έκανε κατά τους αγώνες της ελευθερίας, αλλά θέλει να ολοκληρωθεί μέσα από την αγάπη και την ευσπλαχνία των συνανθρώπων του (αλλαγή ήθους).

Δ1.

ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ:

1. Ξετύλιγμα εξωλογικού πλάσματος
2. Παρόμοιο σκηνικό
3. Επίδραση στο φως
4. Επίδραση στη φύση
5. Θεϊκή υπόσταση
6. Απότομη έξοδος από το σκηνικό
7. Έλξη μεταξύ του ήρωα και της οπτασίας

ΔΙΑΦΟΡΕΣ:

1. Η εξωλογική κόρη στο ποίημα του Καρυωτάκη αναδύεται από τη ξηρά.
2. Ο ήρωας είναι στη στεριά, κρυμμένος στο ακρογιάλι.
3. Διαφορετικό χρονικό πλαίσιο (μέρα).
4. Στο παράλληλο προσδιορίζεται η θεϊκή μορφή ως νεράιδα.
5. Ερωτικός πόθος ήρωα.